

[Hartel.]

teret, at en objektiv Bedømmelse paa det sidste Omraade er meget vanskelig, for ikke at sige umuliggjort. Et System med bundne Lande og bundne Priser for en Række Varer maatte efter vor Opfattelse kunne være fyldestgørende.

Hans Hansen (Rørby): Det er nu 6 Aar siden Valutacentralen blev gennemført. Der er næppe nogen anden Lov, hvorom saa stærk Strid har været standende, som om denne, og det er naturligt, at det er saadan og fremdeles bliver saadan, saa længe Loven bestaar. Thi paa den ene Side griber Loven ind i enkelte Menneskers Dispositions- og Handlefrihed, som ingen anden Lov har gjort, og paa den anden Side danner den saa at sige Grundstammen i det Afsnit af Regeringens Politik, der angaar det økonomiske, og angiver dermed klart, hvad Regeringens Hensigter er. Det andet Afsnit af Regeringens Politik, nemlig dens Understøttelses- og Ordningspolitik, er kun afbødende Foranstaltninger, medens Valutacentralen skulde være Midlet til Gennemførelse af Regeringens positive Politik, Importreguleringen, det vil sige, Opgaven skulde være at øge Beskæftigelsen og holde Eksporten i Gang. Valutaloven betegnede altsaa et Forsøg fra Regeringen paa at afskaffe Aarsagerne til Arbejdsløsheden og Usikkerheden for Eksporterterhvervene. Det tredje Hovedformaal, som Valutaloven havde, og hvorom det hed og stadig hedder i Lovforslagets Titel: „Foranstaltninger til Værn for den danske Valuta“, er i Virkeligheden forladt. Valutaloven har ikke holdt Kronen i Kurs. Regeringen og Flertallet i Rigsdagen har endog direkte tilsidesat det, man sagde var Lovens Formaal, og har slaet Kronens Værdi ned og altsaa ganske ladet Valutalovens Hovedformaal og Titel ude af Betragtning.

Det er glædeligt at se, hvor ivrig den højtærede Handelsminister har været til at fastslaa, at det foreliggende Forslag til Forlængelse af Valutaloven skulde være en Afviklingslov; det viser ikke mindst, hvilken Ændring der er sket inden for Regeringen i dens Opfattelse, siden dengang den højtærede Statsminister stod ude paa Skydebanen ved Journalisternes Aarsmiddag og proklamerede for alt Folket gennem Radioen, at Planøkonomien skulde være det fremtidige økonomiske System i Danmark, og til i Dag, hvor Handelsministeren ikke forsømmer nogen Lejlighed til at fortælle, at Systemet ikke vil blive opretholdt en Dag længere end nødvendigt. Retsforbundet

er det eneste politiske Parti, der fra første Færd har talt bestemt mod Valutacentralen; det har kun Grund til at glæde sig over og hilse det Omslag i Mentalitet over for det planøkonomiske System, der manifesteres gennem disse Forsikringer, og det er heller ikke for tidligt, det sker.

Det skal siges og paaskønnes, at Friheden udvides meget betydeligt, skønt det dog vist mest er en Legalisering af en allerede eksisterende Praksis, der sker her. Det ærede Medlem Hr. Hauge talte om, at han kunde tænke sig, at der blev oprettet en Liste D. Det tror jeg egentlig ogsaa var mere redeligt, thi som det ogsaa er blevet berørt, findes der i Frilisten noget, der er camoufleret. Der findes i Henhold til Lov Nr. 115 af 31. Marts 1933 en Sukkerordning, som tager Sigte paa Rør- og Roesukker, raffineret og uraffineret, Sirup af Rør- og Roesukker, og der findes i Lov Nr. 170 af 15. Maj 1933 en Kartoffelordning angaaende Sago, Kartoffelmel og meget andet, Ristivelse, Drue- og Stivelsessukker og meget andet, det er opført paa Frilisten, men altsaa forbudt ved særlig Lov; det er i Virkeligheden ikke helt reelt, at man møder med en Friliste, der ikke er nogen egentlig Friliste.

I Hovedsagen er kun saadanne Ting ført over paa Frilisten, som der er givet ret rigelige Valutaattester til, saa Erhvervslivet vil næppe mærke Forandringen ret meget. Dog vil det faa stor Betydning bl. a. for de Importører, der ikke er i Besiddelse af Importret, og der er derfor Grund til at fremhæve, at selv om Frilistens Udvidelse fra 80 til 460 Mill. Kr. maaske ikke i Betydning svarer til det store Tal, er der den Fordel derved, at der her brydes Hul paa det Monopol, som Loven har skabt for eksisterende Firmaer, Handelshuse og Personer, og som har været vendt mod unge driftige Handelsfolk, som ikke kunde møde frem med disse Importtal. Derfor skal Udvidelsen af Frilisten anerkendes som rigtig i Princippet, selv om det maaske ogsaa er gjort for at spare Embedsmændene for unyttige Ubehageligheder.

Det skal ogsaa anerkendes, at Save, Savklinger, File, Bor og andre Værktøjer er overført til Frilisten. Det synes her, som om ogsaa Handelsministeren vil værne sig mod fremtidige Ubehageligheder af den Slags, som Ministeren nylig var ude for ved de fremmede Konsulers Middag, hvorom Bladene meddeler, at en svensk Gæst beklagede sig over for den højtærede Handelsminister, fordi han ikke kunde sælge Værktøj her i Landet. Ministeren skal ikke